

УДК 930.2:94(477)«1941/1945»

Ковальська Леся Андріївна,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційних систем управління
Донецького національного університету імені Василя Стуса
dreamlife.lesya@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-1579-7708>

ОРГАНІЗАЦІЙНО-РОЗПОРЯДЧА ДОКУМЕНТАЦІЯ ЯК ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ДЖЕРЕЛО ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Мета роботи. Встановлення видових особливостей організаційно-розпорядчих документів конкретно-тематичного дослідження, з'ясування інформаційно-комунікативних властивостей формування соціальної реальності, визначення їх місця у корпусі документальних джерел. **Методологія дослідження** передбачає застосування методів історичного документознавства, джерелознавства, інформології і соціальної комунікації. Історико-документознавча й джерелознавча методологійні позиції дозволили встановити ієрархічні взаємозв'язки у владній структурі суспільства в умовах воєнних дій, простежити рух документованої інформації. Інформаційно-комунікативна методологія допомогла встановити науковий потенціал організаційно-розпорядчої документації. **Наукова новизна роботи** полягає у встановленні видових особливостей, формуванні класифікаційної моделі, уведення організаційно-розпорядчих документів до наукового історико-документознавчого дискурсу радянського руху Опору, визначення їх ролі у соціальній взаємодії суспільства. **Висновки.** Установлено інформаційно-комунікативне значення організаційно-розпорядчих документів в типово-видовій моделі документальних джерел. Наголошено на науковій обґрунтованості й потребі їх застосування у вивчення конкретно-історичної проблеми.

Ключові слова: історичне документознавство, джерелознавство, соціальна комунікація, документальне джерело, організаційно-розпорядча документація, планово-облікова документація, Друга світова війна.

Ковальская Леся Андреевна,
кандидат исторических наук, доцент,
доцент кафедры информационных систем управления
Донецкого национального университета имени Василя Стуса

ОРГАНИЗАЦИОННО-РАСПОРЯДИТЕЛЬНА ДОКУМЕНТАЦИЯ КАК ДОКУМЕНТАЛЬНЫЙ ИСТОЧНИК ВТОРОЙ МИРОВОЙ ВОЙНЫ

Цель работы. Определение видов организационно-распорядительных документов делопроизводства, выяснение информационно-коммуникативных свойств в формировании социальной реальности, место в корпусе документальных источников информации. **Методология исследования** предусматривает применение методов исторического документоведения, источниковедения, информологии и социальной коммуникации. Историко-документоведческая и источниковедческая методологическая позиции позволили установить иерархические взаимосвязи во властной структуре общества в условиях военных действий, проследить движение документированной информации. Информационно-коммуникативная методология помогла установить научный потенциал организационно-распорядительной документации. **Научная новизна работы** заключается в определении видовых особенностей, формировании классификационной модели, введении организационно-распорядительных документов в научный дискурс советского движения Сопротивления, определении роли в социальном взаимодействии общества. **Выходы.** Установлено информационно-коммуникативное значение организационно-распорядительных документов в типично-видовой модели документальных источников. Подмечена научная необходимость их привлечения в изучении конкретно-исторических проблем.

Ключові слова: історическое документование, источниковедение, социальная коммуникация, документальный источник, организационно-распорядительная документация, планово-учетная документация, Вторая мировая война.

Kovalska Lesya,
Ph.D., Associate Professor,
Reader in social communication,
Department of Information Systems Management
Vasyl' Stus Donetsk National University

ORGANIZATIONAL AND ORDERING DOCUMENTATION AS A DOCUMENTAL SOURCE OF THE SECOND WORLD WAR

The purpose of the article. Establishment of specific features of organizational-administrative documents of specific-thematic research, elucidation of information-communication properties of social reality formation, determination of their place in the corpus of documentary resources. **The methodology** of the study involves the application of methods of historical documentary, source, and social communication. Historical and documentary and methodological positions have made it possible to trace hierarchical relationships in hostilities, the movement of documented information, the creation and functioning of documented resources. Information and communication methods helped to establish the scientific potential of organizational and administrative documentation. **The scientific novelty** of the work is to create the specific features, determine the place of documentation in the classification model of management documents, introduce them to the scientific, historical, and documentary discourse of the Soviet resistance movement, determine the role in the social interaction of society. This type of documentary resource contains fixed decisions of administrative and organizational issues, issues of management, cooperation, provision and regulation of activity of authorities, organizations, their divisions, and officials. In dealing with such documents, one should also take into account the peculiarities of the functioning of state power in the years of the German-Soviet war in the form of a combination of legislative and executive functions by the authorities, rigid centralization, involvement in the management of military and paramilitary structures of the USSR within the newly formed extraordinary bodies, which determined the gravity document information. The importance of them as a source of information determines the value of the preserved testimony, the role in the development of significant events of the war, and the structural units responsible for the authorship of the document. **Conclusions.** The informational and communicative value of organizational and administrative documents is established in the model of documentary resources, representing historical facts, events, granted rights, duties, competencies, powers, and other forms of relations in society. They emphasize the scientific validity and the need to involve them in the study of a specific historical problem.

Key words: historical document science, source study, social communication, documentary source, organizational and administrative documentation, planning and accounting documentation, World War II.

Актуалізація теми дослідження. Процес управління реалізується в різних формах, має різні рівні, стадії, цикли, які через документи втілюють управлінську функцію. Документальні джерела організаційно-розворядчого характеру становлять найбільш помітну групу писемних джерел руху Опору 1941–1945 рр. В усіх сферах державного управління, особливо субординація відносин у військовій галузі є процесом передачі, оцінки, фіксації інформації. Офіційні взаємини керівного складу держави та військових структур з безпосередніми виконавцями поставлених партизанам завдань

в умовах Другої світової війни відображені у формі паперового документообігу. У вигляді організаційно-розворядчої документації зафіксовано історичні факти, події, надані права, обов'язки, компетенцію, повноваження та інші види відносин.

Аналіз досліджень і публікацій. Теоретичною основою дослідження організаційно-розворядчої документації є роботи українських і зарубіжних дослідників у галузі історичного документознавства і джерелознавства. Зокрема роботи В. Бездробко, Г. Боряка, І. Войцехівської, Л. Дубровіної, Я. Калакури, С. Кулешо-

ва, І. Матяш, Г. Папакіна, Г. Швецової-Водки та інших [1–3, 5–7, 9–10, 14].

Мета дослідження полягає у визначенні видів організаційно-розворядчих документів, з'ясуванні інформаційно-комунікативних властивостей у формуванні соціально-історичної реальності, місця у корпусі документальних джерел радянського руху Опору.

Виклад основного матеріалу. Організаційно-розворядча документація є видом писемного документального джерела, у якому фіксують рішення адміністративних і організаційних питань, а також питань управління, взаємодії, забезпечення і регулювання діяльності органів влади, установ, підприємств, організацій, їх підрозділів і посадових осіб [1, с. 114]. Відповідно до методологійної позиції історичного документознавства класифікувати документи організаційно-розворядчого характеру необхідно за функційною ознакою: 1) організаційна документація визначає порядок будь-якої діяльності, структуру, компетенцію, завдання, форми і методи виконання (положення, статути, правила, обов'язки, номенклатури справ, переліки); 2) розворядча документація реалізує управлінську діяльність, таким чином продовжуючи функціонал організаційної документації (рішення, резолюції, накази, інструкції, циркуляри, розворядження, доручення); 3) особливий різновид становлять протоколи і стенограми засідань колегій, зібрань, з'їздів, конференцій; 4) службове листування установ та організацій відноситься до документів тимчасового зберігання тому не завжди передаються в архів, але мають важливе значення у комплексному вивченні виду документів (листи, телеграми, телефонограми).

Вирішальне значення в характері управління військовими процесами відіграли особливості функціонування державної влади у роки німецько-радянської війни, поєднання законодавчої і виконавчої функцій органами влади, жорсткої централізації, залучення до процесу управління військових та воєнізованих структур СРСР у межах новоутворених надзвичайних органів. Для цього часу характерне також переплетіння партійно-державних структур, що перетворило компартію з політичної організації в структуру з чіткою військово-бюрократичною ієрархією

партійних чиновників, яка вимагала виконання поставлених завдань без відповідного матеріально-технічного забезпечення, людського потенціалу, узгодження дій, прорахування результатів, ризиків та наслідків, а також тоталітарним підпорядкуванням професійних, громадських і творчих сфер суспільства.

Документація державних установ, військових структур, громадсько-політичних організацій різного рівня, яка відноситься до групи організаційно-розворядчих документальних джерел, вимагає застосування методів історичного документознавства і прийомів всеобщої джерелознавчої критики. В умовах німецько-радянської війни партійний документообіг прирівнювався до документів органів управління на місцях, оскільки на більшості окупованої території підпільні обкоми виконували функції єдиних радянських органів влади та управління. Вони виконували контрольочі функції, покарання громадян, які співпрацювали з німецькими адміністраціями та націоналістичним рухом Опору, підтримку ідеологічного та політичного впливу серед населення окупованої території України. Підпільні обкоми організовували та намагалися контролювати спротив в німецькому тилу, координували матеріально-технічне, інформаційно-агітаційне забезпечення, бойову діяльність радянських партизанських загонів та підпільних організацій.

Аналіз документів колишніх секретних фондів багатьох урядових і державних установ свідчить, що значна частина рішень, які регулювали основні питання суспільного життя, за авторитарною комуністичною традицією таємності, ніколи повністю у відкритому доступі не публікувалися. Поступово в управлінні створювалася особлива мова секретних партійних директив, в яких реальні приписи місцевій владі не мали нічого спільного з ідеологічними штампами, що містилися в цих документах. Багато найважливіших рішень, що вимагали особливої таємності, ухвалювалися в усній формі та виявилися назавжди втраченими. На документації позначався той факт, що практично жоден архівний фонд великого радянського або партійного органу не оминули «чистки». Тоталітарний режим, побудований комуністичною партією зачищав від свідчень інформацій-

не поле архівів та унеможливлював подальше виявлення компрометуючих фактів бездіяльності, відсутності розуміння реальної ситуації, а подекуди злочинного недбалства по відношенню до учасників радянського руху Опору. Чимало документів, уключаючи секретні, були знищенні спеціальними комісіями або працівниками самих міністерств, відомств і установ за прямою вказівкою з партійних кабінетів. Це зробило частину історичних процесів перерваними або ідеологічно перекрученими для сучасних дослідників джерел. Багато документів 1941–1945 рр. залишаються недоступними в архівах Російської Федерації, керівництво якої на політичних подіях минулого буде стратегією розвитку власної держави, ідеалізуючи здобутки та приховуючи прорахунки комуністичного режиму.

При використанні інформації документації діловодства, а головно в умовах Другої світової війни чи вузького проблемного процесу, не може бути універсальних принципів і прийомів у методиці роботи з документами задля з'ясування їх історичної ваги та інформативності. На практиці управління в умовах німецько-радянської війни та в умовах відповідних мобілізаційних трансформацій у державі відпадає потреба у певних групах документів. Реалії воєнного буття внесли свої корективи – багато інформації документовано у довільному форматі з найбільш поширеним протоколюванням та щоденною фіксацією процесів, подій, фактів діяльності партизанських формувань та підпільних організацій. Змінилися пріоритети у різновидах документації, їхнє соціальне забарвлення і спрямованість, характер інформації, що не вкладалася в традиційні радянські формуляри.

Історико-документознавче опрацювання організаційно-розворядчої документації зіштовхується з багатьма перешкодами характерними для екстремальних умов воєнної доби. У першу чергу для дослідника неодмінною запорукою успішного аналізу документів є знання організаційної структури партизанської та підпільної боротьби та особливостей їхнього діловодства. Організаційна документація встановлювала порядок будь-якої діяльності, структуру, компетенцію, завдання, форми і методи партизансько-підпільної діяль-

ності. Зокрема положення про організацію, функціонування та відповідальність; правила та інструкції здійснення боротьби у тилу ворога; військові статути; партизанські та підпільні статути; присяги партизана, комуніста, комсомольця [8, 137]. Необхідно враховувати структурні трансформації деяких установ відповідно до умов часу.

Сьогодні організаційна документація за свідчує принципи становлення та структурування партизанських формувань і підпільних структур на вимогу часу, в умовах просування німців по території України. До організаційних відносять документи, що закріплюють конкретні функції, права та обов'язки органів управління або їх структур. Документи організаційного характеру реалізують норми адміністративного і цивільного права, виступають як правова основа діяльності різних формувань, їх обов'язкові до виконання. Вони регламентують структуру, завдання, функції установ та організацій, формулюють межі роботи, права, обов'язки і відповідальність як керівника, так і підлеглого. Організаційний документ є формою вираження організаційного рішення. У сфері регулювання такі документи визначають: організаційно-правову форму та структуру управління; штатний розклад; повноваження, обов'язки і відповідальність; регламент діяльності керівного апарату; режими функціонування, правила реорганізації чи ліквідації структури; організацію і оцінку роботи працівника або виконавця завдання.

Згадані особливості функційного навантаження структури регулюються документами залежно від особливостей, призначення, масштабності та інших умов, що відображають організаційну, розпорядчу, виконавчу та контрольну діяльність структурної одиниці. Такі документальні джерела готували органи офіційної радянської влади і сьогодні мають високий ступінь достовірності збереженої в них соціально-історичної інформації. Система організаційно-розворядчої документації має всеохопне застосування та велике значення для документального фіксування управлінської діяльності. Фундаментальним для організації партизанського руху на окупованій території України є «Приказ о формуванні Центрального и региональных штабов

партизанского движения. № 00125 16 июня 1942 г.» [4, 115–116]. Цей організаційний документ відображає на папері формування системи регулювання її структурні підрозділи, ієрархію керівництва Центрального штабу партизанського руху (ЦШПР) та регіональних штабів, систему підпорядкованості тощо.

Окрему групу організаційно-розпорядчих документальних джерел становлять розпорядчі документи партії та молодіжних організацій. Це пояснюється надзвичайними умовами діяльності підпільних обкомів з їх бойовими загонами партизанів та організаціями підпільніків. Такі розпорядчі документи як укази / накази, постанови, рішення, розпорядження та вказівки є вольовими виявами партійної лінії. Найбільш поширеним для військового часу документом була директива, що належить до групи розпорядчих документів. Сюди відносимо розпорядження, як керівна вказівка, настанова, що її даєвищий орган нижчому. В усіх документах радянської влади перших днів війни наголошувалося, що організатором народного спротиву німецьким військам є партія: «Директива СНК СССР и ЦК ВКП(б) партийным организациям прифронтовой полосы «О решительной перестройке всей работы на военный лад». 29 июня 1941 г.» [4, 17–18]. Проте в таких ідеологічних кліше втрачалася народна сутність спротиву та ініціатива, кон'юнктурні обставини які спонукали до вступу в тилові формування.

Планово-облікова, контрольно-звітна й статистична документація. У процесі роботи з документальними джерелами необхідно брати до уваги, що організаційно-розпорядча документація включає багато інших документів діловодства. Управлінський процес віддзеркалюють різні документальні форми [8, 115]. Тому в структурі джерельного комплексу теми документація з різним управлінським функціоналом представлена також наближеними до організаційно-розпорядчої групами документів діловодства: 1) планова група є властивою і необхідною для діловодства радянського періоду (плани бойової діяльності, проектні завдання, програми, графіки); 2) облікова, до якої віднесено облік військовиків, бойового обладнання, продукції, членів організацій, журнали та книги обліку, реєстри, кадастри, переліки;

3) контрольна документація пов'язана з обліковою (матеріали ревізій, перевірок, заключень); 4) звітна узагальнює відомості інших документів, містить огляд й аналіз діяльності партизанів (звіти, огляди, рапорти, зведення, донесення, доповіді); 5) статистичні свідчення наявні в окремих групах управлінської документації, зокрема найбільш представлені в обліковій, контрольно-звітній тощо.

До планової документації як окремої групи джерел діловодства відносять періодичне та оперативне планиування діяльності Українського штабу партизанського руху (УШПР), партизанської роботи на окупованих територіях у вигляді відповідного документа, показники якої випливали з попередніх звітних документів та розроблялися відповідно до вимог та можливостей визначеного виконавця / виконавців. Діяльність УШПР у плануванні супроводжувалася великою кількістю узгоджень з партійними органами, військовими структурами, радянською владою, з НКВС і ЦШПР. У ЦДАГО України сформовано окремий фонд документації УШПР за період 1941–1945 рр. Фонд 62 (опис 1) «Український штаб партизанського руху. Командування і відділи УШПР (1941–1946 рр.)» представлено у двох частинах відповідно до структурних одиниць у кількості 2 390 справ [11]. У матеріалах фонду кожен відділ залишив планову документацію, що регулювала роботу відділу, штабу, окремого партизанського загону, з'єднання та загалом партизанського руху.

Облікова документація органів управління передбачає фіксацію даних проведення обрахунку матеріально-технічного оснащення партизанів та підпільників радянською владою, особового складу, бойових операцій і трофеїв. Ця група документальних джерел містить матеріали адміністративного, технічного, матеріального, бойового, соціального, особового характеру [7, 138]. На початковому етапі німецько-радянської війни облікова документація оформлювалася у вільній формі, це зумовлено відсутністю структурних вимог до цього документа діловодства, що ускладнює історико-документознавчий аналіз і джерелознавчу критику інформативного потенціалу через відсутність системності у вимогах до подання документа. Облік має характер

попереднього обстеження об'єкта чи процесу функціонування структурного підрозділу. Такий документ подає поточну інформацію без прив'язування до аналізу та порівняння з попередніми періодами. Рух облікової документації здійснювався з нижчих ланок до вищих відповідно до структурно-владної ієархії.

Для історико-документознавчого аналізу комплексу джерел теми актуальною є службова документація довідково-інформаційного характеру. Вона містить історичний матеріал з окремих питань життєдіяльності спротиву та кожного його учасника. Ці документи дають можливість отримати інформацію про роботу партійних осередків у структурному розрізі, оцінку діяльності керівних кадрів радянських органів влади, функціонування підпільних міськкомів, райкомів та обкомів, про діяльність партійного особового складу партизанських загонів та підпільників.

До документальних джерел сфери діловодства віднесено контрольну документацію, представлену у звітній формі, підготовлену контролюючими органами. Документація контрольно-звітного характеру наявна у всіх формах зберігання в архівних сховищах України. Документ контролюючого змісту розкриває соціально-історичну інформацію діяльності партизансько-підпільних формувань в умовах тилової бойової активності. Їх демонструють звіти та акти контролюючих комісій з питань бойової діяльності конкретного загону або дисциплінарного розслідування правопорушень, інформація перехресних перевірок НКВС, військових рад фронтів, підпільних обкомів і райкомів, суміжних партизанських загонів та інші матеріали [7, 139]. Їх виготовлення відбувалося за принципом інспектування – проведення розслідувань, контроль виконання поставлених завдань, підсумковий та перехресний контроль та інші. Контроль відбувався не тільки за бойовою діяльністю і моральним станом партизанських загонів, а й в ідеологічній і політичній площині. Він переважно був спрямований на виявлення недостовірності даних у звітній документації, з'ясування фактів зловживання владою в умовах відсутності офіційних керівних органів на окупованій нацистами території, законності конкретних дій партизанськими формуван-

нями та підпільними організаціями. Багатий масив контрольно-звітної документації діловодства представляє, наприклад, фонд П-2 ДАХО. Для зручності роботи з документами їх репрезентують три інформаційні блоки-розділи – «Звіти і матеріали до звітів (затверджені)», «Звіти, не затверджені бюро обкому Компартії України», «Додатковий (Списки, звіти, довідки післявоєнних років)» [8, 138].

Звіти та документи статистичного характеру – окрема довідкова інформація партизанських штабів різного рівня, періодична звітність про виконання поставленого завдання, підсумкова звітність керівництва партизанських загонів наприкінці Другої світової війни з використанням свідчень статистичного характеру. Необхідно зауважити, що документи статистичного характеру радянського руху Опору, засновані на поточному обліку, поступово взаємно інтегруються з документацією діловодства, але їх питома вага в окремих групах такої документації неоднакова. Найбільш представлені документи статистичного характеру в обліково-контрольній документації, що підготовлена для подальшої обробки. Робота з таким видом документальних джерел має і свої недоліки. Складні в обробці й документи, що містять відомості статистичного характеру, свідчення без конкретної періодичної прив'язки, без квартального чи річного термінування. Це ускладнює порівняння інформації за попередніми періодами та підсумовування даних за дво-, трирічні та більш тривалі періоди.

Звіти є важливим інформативним документальним джерелом сфери управління. Це щорічні, квартальні, щомісячні звіти, зведення, донесення, рапорти, а також довідкова інформація партизанських штабів різного рівня, періодична звітність за виконання поставленого завдання, підсумкова звітність керівництва партизанських загонів наприкінці Другої світової війни з використанням документів статистичного характеру. Звітна документація поділяється на проекти, нариси, кінцеві варіанти. За формою – чорнові та остаточні варіанти. За діловодними функціями – оригінали та копії. За виглядом документ характеризують за такими даними як дата, штампи та печатки, підписи. Бойову діяльність окремих партизанських формувань на території Україн

їни в умовах німецько-радянської війни відображають підсумкові звіти і документи зібрани за весь час існування та діяльності партизанського з'єднання чи загону. У першому розділі фонду 63 (опис 1) ЦДАГО України, нараховується 256 справ вказаного архіву, згруповани матеріали штабів партизанських формувань – загальний звіт за час існування і діяльності з'єднання [12, Спр. 1, Арк. 91].

Звіти як поширені й обов'язкові документи управління в умовах воєнного протистояння поєднані з документами статистичного характеру. Розгляд звітних документів передбачає специфічну методику критики їх інформативності. Документи статистичного характеру охоплюють різні за змістом і формою носії даних, що виникли в результаті масового або локального обстеження партизанської сфери військової галузі СРСР. Відомості статистичного характеру у звітній документації управління зберігаються у справах фондів центральних та регіональних архівів України [13, Спр. 34, Арк. 38].

Наукова новизна зумовлена метою та сформульованою темою дослідження. Встановлено, що воєнна реальність внесла корективи в організацію управління та процесу документообігу – багато документів партизанських та підпільніх структур оформлювалася у щоденниковому форматі з протоколюванням та фіксацією процесів, подій, фактів, явищ. Нині змінюються пріоритети у вивчені інформативності різновидів документації, їх соціального забарвлення і спрямованості, характеру соціально-історичної інформації, що не вкладалася в традиційні радянські формулляри. Значення організаційно-розпорядчої до-

кументації як джерела залежить від цінності зафікованих у ньому свідчень, місця в Другій світовій війні та структурних одиниць спротиву, яким належить авторство джерела. Масовість організаційно-розпорядчої документації радянського руху Опору зумовлює необхідність її внутрішньовидової класифікації за характерними ознаками. Організаційна документація визначає упорядкованість діяльності, структуру, компетенцію, завдання, форми і методи партизансько-підпільної діяльності. Розпорядча документація відображає процедуру реалізації управлінської діяльності. Протоколи і стенограми фіксують поточні процеси, факти та явища. Службове листування представляють листи, телеграми, радіограми, телефонограми, шифrogramами тощо.

Висновки. У структурі джерельного комплексу історичної проблеми документація з різним управлінським функціоналом представлена організаційно-розпорядчими документами та її іншими видами. За своєю структурою, вичерпним викладом завдань, цілей і передбачених результатів виокремлюються планові документи. В обліковій документації зафіковано обрахунок матеріально-технічного оснащення, особового складу, бойових операцій і трофеїв. Виконання планових завдань бойової діяльності засвідчує контрольно-звітна документація та відомості статистичного характеру. Загалом організаційно-розпорядча документація відображає різні сфери управлінської діяльності державних органів, показує процеси і специфіку реалізації інформаційно-комунікаційної ієархічної моделі управління партизансько-підпільною діяльністю.

Список використаних джерел

1. Архівознавство: Підручник для студентів вищих навчальних закладів України / Авт.: Я.С. Калакура, Г.В. Боряк, Л.А. Дубровіна, К.І. Климова, В.П. Ляхоцький, І.Б. Матяш, К.Є. Новохатський, Г.В. Папакін, Р.Я. Пиріг, К.Т. Селіверстова, З.О. Сендик, А.К. Шурубура, М.Г. Шербак. К., 1998. 316 с.
2. Бездробко В.В. Управлінське документознавство [навч. посібник для вузів]. К.: Четверта хвиля, 2006. 208 с.
3. Боряк Г.В. Національна архівна спадщина України та державний реєстр «Археографічна україніка»: архівні док. ресурси та наук.-інформ. системи / НАН України, ГУАД ім. М.С. Грушевського. К.: 1995. 348 с.
4. Великая Отечественная. Партизанское движение в годы ВОВ 1941 – 1945 гг. [документы и материалы]. М.: Терра, 1998. 670 с.

5. Дубровина Л.А. Классификация и научно-информационное описание коллекций и собраний в Национальной библиотеке Украины им. В.И. Вернадского // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития. 2007. Вип. 5. С. 58–80.
6. Керування документаційними процесами: навч. посіб. / М.В. Комова, А.М. Пелещин, Т.М. Білушак; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2013. 187 с.
7. Ковальська Л.А. Джерелознавчий дискурс історії радянського Руху Опору (1941–1945 pp.). Донецьк-Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 462 с.
8. Ковальська Л.А. Історичні джерела з історії партизансько-підпільному руху років війни архіву Харківської області // Гілея. К., 2014. Вип. 91. С. 136–141.
9. Кулешов С.Г. Управлінське документознавство. К., 2003. 57 с.
10. Матяш І.Б. Архівознавство: методологічні засади та історія розвитку. К.: Видавн. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 515 с.
11. ЦДАГОУ. Фонд 62. Опис 1. Український штаб партизанського руху. Командування і відділи УШПР (1941–1946 pp.). 2 390 спр.
12. ЦДАГОУ. Фонд 63. Опис 1. 1941–1945 гг. Спр. 1. Отчет командования соединения о боевой деятельности и партийно-политической работе отряда соединения за период с 6 сентября 1941 по 1 января 1944 гг. 91 арк.
13. ЦДАГОУ. Фонд 64. Опис 1. 1942–1944 pp. Спр. 34. Статистические сведения штаба соединения об итогах боевых операций отряда (1942 – 1944 гг.). 38 арк.
14. Швецова-Водка Г.М. Документознавство [навч. посіб.]. К., 2007. 398 с.

References

1. Archival Science. (1998). (Ja.S. Kalakura, Gh.V. Borjak, L.A. Dubrovina, K.I. Klymova, V.P. Ljakhocjkyj, I.B. Matjash, K.Je. Novokhatsjkyj, Gh.V. Papakin, R.Ja. Pyrigh, K.T. Seliverstova, Z.O. Sendyk, A.K. Shurubura, M.Gh. Sherbak, Avt.). Kyiv [in Ukrainian].
2. Bezdrabko, V.V. (2006). Management Documentation. Kyiv [in Ukrainian].
3. Boriak Gh.V. (1995) The National Archival Heritage of Ukraine and the State Register of Archaeographic Ukrainics: Archival Documentary Resources and Scientific Information Systems. Kyiv [in Ukrainian].
4. The Great Patriotic War. Partisan movement during 1941-1945 (1998). [documents and materials]. Moskva [in Russian].
5. Dubrovina, L.A. (2007). Classification and scientific and informational description of collections and collections in the Vernadsky National Library of Ukraine. Libraries of National Academies of Sciences: Problems of Functioning, Development Trends. (Vol. 5), (P. 58-80). Kyiv [in Russian].
6. Management of documentation processes. (2013). (M.V. Komova, A.M. Peleshchysyn, T.M. Bilushchak). Lviv [in Ukrainian].
7. Kovalska, L.A. (2015). Source-study Discourse on the History of the Soviet Resistance Movement (1941-1945). Donetsk-Vinnitsa [in Ukrainian].
8. Kovalska, L.A. (2014). Historical sources from the history of the guerrilla-underground movement of the war years of the archive of the Kharkiv region. Hileia. (Vol. 91), (P. 136–141). Kyiv [in Ukrainian].
9. Kuleshov, S.H. (2003) Management Documentation. Kyiv [in Ukrainian].
10. Matiash, I.B. (2012). Archival Science. Kyiv [in Ukrainian].
11. TsDAHOU. Fond 62. Opys 1. (1941–1946). Ukrainian guerrilla movement headquarters. UShPR. Commands and Departments [in Ukrainian].
12. TsDAGOU. Fond 63. Opis 1. (1941–1945). Spr. 1. Report of the command of the compound on combat activities and party political work [in Ukrainian].
13. TsDAGOU. Fond 64. Opis 1. (1942–1944). Spr. 34. Statistical information of the headquarters of the compound on the results of military operations [in Ukrainian].
14. Shvetsova-Vodka, H.M. (2007). Documentary science. Kyiv [in Ukrainian].